

Oktober 2023

FUSIE-EFFECTRAPPORTAGE

Stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van:

1. Stichting Christelijk Primair Onderwijs Betuwe & Bommelerwaard
2. Vereniging voor Protestants-Christelijk Basisonderwijs Beesd
3. Verus, de organisatie voor Christelijk en Katholiek onderwijs

DEF 29-10-2023

VOORAF

SAMEN ÉÉN

De Vereniging voor Protestants-Christelijk Basisonderwijs Beesd (verder VPCOB) heeft contact gezocht met Stichting Christelijk Primair Onderwijs Betuwe & Bommelerwaard (verder CPOB) met het verzoek om de onder VPCOB ressorterende basisschool Lingelaar bestuurlijk over te nemen, zo mogelijk per 1 januari 2024.

De twee schoolbesturen zijn in het voorjaar van 2023 een onderzoek gestart naar de gevolgen van een besturenfusie c.q. bestuursoverdracht van CBS Lingelaar, de enige school van VPCOB. Het onderzoek was erop gericht om de effecten van de bestuursoverdracht in kaart te brengen en te beschrijven, zodat er vervolgens besluitvorming kon plaatsvinden.

Na het ondertekenen van de intentieverklaring op 6 februari 2023 is gestart met dit onderzoek, in de vorm van een uitwerking op de deelterreinen Identiteit, Onderwijs & Kwaliteit, Personeel & Organisatie en Financiën & Huisvesting. Er is een stuurgroep ingesteld, die het gehele proces heeft gecoördineerd en in goede banen heeft geleid. Het onderzoek heeft ondermeer geresulteerd in deze fusie-effectrapportage, dat een belangrijk document in de besluitvorming is.

Deze voorliggende fusie-effectrapportage is een formeel document in de besluitvorming. Als onderlegger voor deze FER gelden de eindrapportages van de werkgroepen en de voorgenomen besluiten, gesprekken en aanpassingen in de stuurgroep.

Als bestuurders hebben wij¹ veel waardering voor de medewerking die er in de afgelopen tijd vanuit alle geledingen is geweest.

Karen van Rijswijk,
Voorzitter College van Bestuur CPOB

Jojanneke Beugelink,
Voorzitter bestuur van Vereniging voor Protestants-Christelijk Basisonderwijs Beesd

¹ In voorliggend document wordt veel in de 'wij'-vorm geschreven. Hiermee wordt bedoeld: de besturen van beide organisaties.

Format FER

Dit document bevat de fusie-effectrapportage (FER), zoals bedoeld in hoofdstuk 2, artikel 2 van de Regeling en beleidsregels fusietoets in het onderwijs 2017). Dit document volgt het voorgeschreven format² van de FER.

Dit document beschrijft een sectorale fusie tussen twee schoolorganisaties voor primair onderwijs. In dit geval is de fusie niet-toetsplichtig, omdat er minder dan 10 scholen worden overgedragen en CBS Lingelaar ook minder dan 500 leerlingen heeft.

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039819/2022-02-01#Bijlage2>

Inhoud

FUSIE-EFFECTRAPPORTAGE	1
Format FER.....	3
HOOFDSTUK 1	5
BEOOGDE OVERDRACHT	5
HOOFDSTUK 2.....	11
COMMUNICATIE OVER DE OVERDRACHT.....	11
HOOFDSTUK 3.....	14
GEVOLGEN VOOR PERSONEEL, OUDERS EN LEERLINGEN EN DE BORGING VAN DE MENSELIJKE MAAT	14
HOOFDSTUK 4	17
EFFECTEN VAN DE OVERDRACHT OP KEUZEVRIJHEID, DIVERSITEIT EN BEREIKBAARHEID.....	17
HOOFDSTUK 5.....	18
KOSTEN EN BATEN VAN DE OVERDRACHT.....	18
HOOFDSTUK 6	24
EVALUATIE VAN DE OVERDRACHT.....	24
HOOFDSTUK 7	25
ADVIES GEMEENTE	25
Instemming medezeggenschapsorganen.....	26

HOOFDSTUK 1

BEOOGDE OVERDRACHT

1.1 BEOOGDE OVERDRACHT EN PROCES

VPCOB is het bevoegd gezag van één PO-school: CBS Lingelaar in Beesd en kan daarom worden aangemerkt als éénpitter.

CPOB is het bevoegd gezag van 16 scholen in de gemeenten: Buren (Maurik, Ravenswaaij), Culemborg, West Betuwe (Geldermalsen, Neerijnen, Haften, Hellouw, Tuil), Tiel en Zaltbommel.. Beoogd wordt een overdracht van CBS Lingelaar naar CPOB.

Aanleiding hiervoor is dat het bestuur van VPCOB risico's ziet in een continuering als éénpitter. Deze risico's ziet het bestuur als gevolg van wijzigingen in kwaliteitswetgeving, personeelswetgeving, de veranderde rol van de lokale overheid, deregulering en daarmee samenhangende autonomievergroting voor schoolbesturen. Daarnaast ziet het bestuur ook risico's bij het éénpitterschap op de gebieden: financiën en een duurzaam kwalitatief en kwantitatief personeelsbestand.

We beogen een bestuurlijke overdracht. Dit betekent dat er op niveau van het bestuur wordt gefuseerd resulterend in één organisatie: CPOB, met één bestuur en één toezichthoudend orgaan. Door deze overdracht beogen we de positie, kwaliteit en continuïteit van het totale scholen- en identiteitsaanbod in de regio beter te borgen en waar nodig te verbeteren, waarbij voor iedere school plaats is te functioneren vanuit de eigen (school)identiteit en cultuur.

Schets van het traject

Naar aanleiding van de onderscheiden risico's bij een continuering als éénpitter, heeft het bestuur van VPCOB intern bekeken hoe deze risico's konden worden beperkt. Hierbij kwam een bestuurlijke overdracht als optie naar voren die het meest recht doet aan de beoogde doelen en waarmee de risico's ook het best zouden kunnen ingeperkt. In paragraaf 1.3 wordt hier verder op in gegaan. Deze optie is in maart 2022 besproken in het bestuur en vervolgens in juni 2022 met het personeel van CBS Lingelaar. Ondertussen is op zoek gegaan naar een potentiële partner om aan over te dragen.

In het proces richting een mogelijke bestuurlijke overdracht onderscheiden we vier fasen. Onderstaande figuur toont deze fasen:

Het proces om te komen tot een geschikte partner om mogelijk aan over te dragen kan worden gezien als de oriëntatiefase. Het bestuur van VPCOB is in gesprek gegaan met meerdere partijen en heeft op basis van een toetsingskader besloten om het verdere proces in te gaan met CPOB. Dit is in november 2022 met team en ALV gedeeld. Deze oriëntatiefase is afgesloten met een intentieverklaring, waarin betrokken besturen hun intenties voor de onderzoeksfase hebben uitgesproken en vastgelegd. Aan de medezeggenschap is destijds ook een zienswijze gevraagd op deze intentieverklaring en is het plan van aanpak gepresenteerd aan het team van CBS Lingelaar.

Vervolgens is de projectorganisatie (stuurgroep en werkgroepen) ingericht. In de periode daarna is hard gewerkt in de stuurgroep en de werkgroepen. Dat heeft uiteindelijk geresulteerd in vier rapportages van de werkgroepen (gereed augustus 2023). Deze rapportages zijn gebundeld in een eindrapportage van de onderzoeksfase. Deze eindrapportage is in conceptvorm voorgelegd aan de medezeggenschap op basis waarvan hun zienswijze weer is gevraagd.

Op basis van de eindrapportage van de werkgroepen en de zienswijze van de (G)MR-en zien we voldoende kansen en mogelijkheden om het proces van de bestuurlijke overdracht verder te volgen. Dit is erop gericht om de effecten van de besturenfusie naar boven te brengen, zodat (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden hiermee kunnen instemmen, de Raad van Toezicht van CPOB kan goedkeuren en de besturen hierover kunnen besluiten. Het onderzoek is gecoördineerd door de twee besturen. Het eindproduct van dit onderzoek is de voorliggende FER (fusie effect rapportage).

Onderzoek van de werkgroepen

Het onderzoek is in het voorjaar van 2023 uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de stuurgroep. De stuurgroep heeft een onderzoeksopdracht geformuleerd waar verschillende werkgroepen mee aan de slag zijn gegaan.

De werkgroepen hebben, na het opleveren van tussenrapportages, een eindrapportage opgeleverd aan de stuurgroep. Deze vier werkgroepen hebben zich gericht op de volgende gebieden:

- Identiteit
- Onderwijs en kwaliteit
- Personeel en organisatie
- Financiën en huisvesting

De werkgroepen hebben op basis van de documenten en beleidsstukken van de scholen de huidige situatie vergeleken. Daar waar nodig hebben de werkgroepen adviezen gegeven en voorstellen gedaan voor de nieuwe organisatie die zou ontstaan na de overdracht. De stuurgroep heeft op basis van de adviezen geconcludeerd dat een bestuurlijke overdracht een stevige en gezamenlijke basis oplevert om een breed en kwalitatief hoogwaardig onderwijsaanbod in de regio te borgen en mogelijk te versterken. Natuurlijk zijn hierbij ook aandachtspunten benoemd, maar deze waren niet zodanig van aard dat een overdracht niet mogelijk of niet wenselijk zou zijn.

In de hoofdstukken 3 t/m 5 worden de voornaamste kansen en risico's beschreven.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente West-Betuwe is ten behoeve van deze FER gevraagd haar advies te geven over de wenselijkheid van de voorgenomen overdracht. Dit advies vormt een bijlage bij deze rapportage en zal worden toegevoegd als deze (schriftelijk) is ontvangen.

Deze FER zal tezamen met het voorgenomen besluit tot bestuurlijke overdracht worden voorgelegd aan de Raad van Toezicht van CPOB voor goedkeuring en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van CPOB en de medezeggenschapsraad van CBS Lingelaar, conform artikel

10 lid 1 onder h van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). Na goedkeuring wordt een BRIN-mutatief formulier opgestuurd aan DUO.

1.2 TIJDSBESTEK

Hieronder geven we de verschillende stappen aan die zijn doorlopen in voorbereiding op deze FER, alsmede de beoogde fusiedatum en de zaken die na de formele fusiedatum nog geregeld moeten worden.

Besluitvorming - intern	Planning
Bestuursbesluit over voorgenomen fusie <i>Beide besturen dienen een formeel en gedocumenteerd (voorgenomen) besluit nemen, op basis van de FER</i>	Oktober
Het ter goedkeuring voorleggen van het voorgenomen besluit tot besturenfusie en de FER aan de Raad van Toezicht van CPOB en het toezichthoudend deel van het bestuur van VPCOB. <i>De toezichthouder wordt gevraagd het besluit van het bestuur goed te keuren. Hiertoe worden het bestuursbesluit en FER aangeboden aan de RvT. Bespreking hiervan dient te worden gepland in een vergadering van de RvT (regulier of een extra vergadering).</i>	Oktober
Op het moment dat de FER formeel aan de RvT wordt voorgelegd, wordt deze ook informeel aan de (G)MR-en gestuurd.	Oktober
Ouderraadpleging <i>een verplicht onderdeel van een fusietraject is de ouderraadpleging. Dit is zo vastgelegd in de WMS. De wet schrijft niet voor hoe dit wordt gedaan, behoudens dat het in samenspraak tussen bestuur en medezeggenschap moet worden opgezet³. Dus: niet eenzijdig, maar gezamenlijk.</i>	November
Als goedkeuring is ontvangen van de RvT, wordt het voorgenomen besluit tot besturenfusie ter instemming voorgelegd aan de (G)MR-en.	November

Besluitvorming – extern	Planning
Adviesaanvraag bij college B en W over de wenselijkheid van de besturenfusie.	Oktober

³ In dit artikel hier een nadere toelichting op: <https://www.verus.nl/actueel/blogs/kees-jansen/u-fuseert-zo-werkt-de-verplichte-raadpleging-van-ouders> of <https://www.sterkmedezeggenschap.nl/ondersteuning/de-rol-van-de-medezeggenschapsraad-bij-een-fusie/>

DGO voeren met de vakbonden	November
<i>Contact met collega-besturen in de omgeving</i> <i>Dit is geen formele besluitvormingsstap, maar wel een belangrijke externe partner om mee te nemen</i>	November
<i>Formulier Instellingsgegevens wijzigen (voorheen BRIN-mutatiefomulier) opsturen naar DUO</i>	December

Uitvoering	Periode
Fusiedatum en start implementatie	1 januari '24

1.3 MOTIEVEN

Wij willen onderwijs bieden in een inspirerende leeromgeving waarin alle leerlingen zich goed kunnen ontwikkelen en voorbereid worden op hun toekomst. Daarbij geven wij onze leerlingen vanuit een uitdagende schoolomgeving de bagage mee die ze nodig hebben om hun eigen leven vorm te geven in de 21e eeuw.

De aanleiding voor deze voorgenomen bestuursoverdracht is, zoals aangegeven in paragraaf 1.1, dat het bestuur van VPCOB van mening is dat zij als zelfstandige vereniging op termijn niet meer de verantwoordelijkheid kan dragen die heden ten dage gevraagd wordt. Het behoud van kwaliteit en continuïteit van onderwijs en bestuur vraagt om een andere goede onderwijsorganisatie waar het bestuur van VPCOB zijn leerlingen en personeelsleden kan onderbrengen. CPOB is zo'n sterke partner, waar het onderwijs en bestuur met een gerust hart aan kan worden overgedragen. Een bestuurlijke overdracht tussen de genoemde partijen kan voor beide partijen voordeel hebben en levert een robuuste en invloedrijke partner op in het scholenpalet voor primair onderwijs in de regio.

Zoals gezegd is de complexiteit van besturen in de afgelopen jaren flink toegenomen. Denk hierbij aan zaken als onderwijsresultaten, personeelstekorten, kinderopvang, huisvestingsvraagstukken, ICT-ontwikkelingen, verplichtingen op het gebied van AVG en complexiteit van aanvragen en verantwoording van subsidies en resultaten. Dit vanuit het oogpunt van het bieden van kwalitatief hoogwaardig onderwijs, een effectieve en efficiënte inzet van middelen en een eenduidige aansturing van de schoolorganisatie en het daaraan verbonden personeel. Deze zaken zijn zeker ook aan de hand indien de school onder CPOB valt, maar de omvang van de organisatie wordt als een belangrijk element gezien om deze goed te kunnen managen en op te kunnen anticiperen.

Ook vanuit het oogpunt van de huidige en verder te verwachten krapte op de onderwijsarbeidsmarkt maakt dat het besluit om CBS Lingelaar over te dragen naar CPOB logisch en wenselijk is. Dit moet dan ook een belangrijke meerwaarde zijn van de voorgenomen bestuurlijke overdracht: dat niet alleen de leerlingen, maar ook de medewerkers van CBS Lingelaar er beter van worden.

Verder is er voor de interne organisatie en de externe positie van CBS Lingelaar sprake van een minder kwetsbare positie, een kwaliteitsimpuls en professionalisering op het terrein van de beleidsondersteuning door het bestuurskantoor van CPOB. Ook in relatie tot de plaatselijke overheid, de collega-schoolbesturen en het samenwerkingsverband Betuws Passend Onderwijs en andere overlegpartners lijkt de voorgenomen bestuursoverdracht van CBS Lingelaar van VPCOB naar CPOB alleen maar ten goede te komen.

1.4 ALTERNATIEVEN VOOR DE OVERDRACHT

Het alternatief voor VPCOB om als éénpitter door te gaan is na uitgebreid overleg met alle geledingen als niet wenselijk beoordeeld. In 2022 is besloten om te gaan kijken naar een fusiepartner. Er zijn vijf potentiële partners benaderd die geselecteerd zijn op basis van een aantal kerncriteria.

Deze kerncriteria waren:

- Ze stimuleren christelijk primair onderwijs
- Ze zijn niet te groot
- Ze hebben vergelijkbare dorpsscholen in hun portfolio
- Ze zijn 'dichtbij' in hun aanpak en acteren niet op te grote afstand
- Focus op kwaliteitsbeleving van het onderwijskundige aspect

-
- Focus op innovaties binnen het onderwijs
 - Ze passen qua gevoel/DNA bij CBS Lingelaar
 - CBS Lingelaar behoudt een bepaalde mate van autonomie

Van deze vijf potentiële partners stonden er drie open voor een gesprek. In de gevoerde gesprekken bleek bij CPOB de beste match te zijn op de gebieden van identiteit, personeelsbeleid en financiën. CPOB past qua beleid en visie bij CBS Lingelaar, de eigenheid en veelkleurigheid en identiteit zijn hierbij belangrijk.

1.5 TE BEREIKEN (GEKWANTIFICEERDE) DOELEN VAN DE BESTUURLIJKE OVERDRACHT

Het doel van deze bestuursoverdracht is het veilig stellen van kwalitatief goed, christelijk primair onderwijs in Beesd voor de lange termijn. Hiermee denken we de leerlingen te dienen en het personeel verder te kunnen professionaliseren en meer loopbaanmogelijkheden te bieden. De bestuursoverdracht biedt voor de twee schoolbesturen de mogelijkheid om langdurig de gezamenlijk geformuleerde doelen ten behoeve van het onderwijs en werkgeverschap na te streven en vorm te geven. Het belangrijkste effect van de te maken keuzes moet zijn dat de kinderen dicht bij hun (t)huis een school kunnen blijven bezoeken, die kwalitatief hoogwaardig onderwijs biedt. Scholen dienen continuïteit te waarborgen en moeten tevens onderwijsinhoudelijk en financieel goede resultaten laten zien. De bestuursoverdracht van CBS Lingelaar van VPCOB naar CPOB garandeert deze kwaliteit en continuïteit op de lange termijn.

HOOFDSTUK 2

COMMUNICATIE OVER DE OVERDRACHT

2.1 WIJZE WAAROP DE MEDEZEGGENSCHAP ERBIJ IS EN WORDT BETROKKEN

Momenteel hebben beide schoolbesturen een eigen medezeggenschapsstructuur. Bij CPOB bestaat deze uit medezeggenschapsraden op de scholen en een overkoepelende GMR. Het bestuur van VPCOB is een zogenaamde éénpitter. CBS Lingelaar heeft dus alleen een MR.

Formele rol medezeggenschap

De (G)MR van beide besturen heeft instemmingsrecht ten aanzien van een besluit tot besturenfusie c.q. bestuursoverdracht en de FER, die ten behoeve daarvan wordt opgesteld. De (G)MR's ontvangen het instemmingsverzoek van het (eigen) schoolbestuur.

De (G)MR's zijn direct in het voorjaar van 2022 betrokken bij het proces van besturenfusie. Dit was reeds in de oriëntatiefase. Zoals al eerder aangegeven is aan de kant van VPCOB met alle geledingen gesproken alvorens de keuze is gemaakt om een partner te zoeken om CBS Lingelaar aan over te dragen. Aan de kant van CPOB is de GMR ook direct op de hoogte gehouden in deze fase van het proces. Ook is aan beide medezeggenschapsorganen hun zienswijze gevraagd bij de ondertekening van de intentieovereenkomst en zijn zij tijdens de onderzoeksfase op de hoogte gehouden van de voortgang van de werkzaamheden. In de MR van CBS Lingelaar is het onderwerp van bestuurlijke overdracht bij herhaling aan de orde geweest.

Na de afronding van de onderzoeksfase is de eindrapportage in conceptvorm door de stuurgroep opgesteld en aangeboden aan de (G)MR's en is hier weer hun zienswijze op gevraagd.

Via periodieke communicatie zijn de (G)MR's op de hoogte gehouden over de ontwikkelingen in de onderzoeks- en besluitvormingsfase tot aan het moment dat de FER ter besluitvorming wordt voorgelegd. We zijn dan ook van mening dat het proces de rest van dit kalenderjaar zorgvuldig kan verlopen met voldoende tijd voor de medezeggenschap, ook in de implementatiefase na de fusiedatum, om tot een afgewogen oordeelsvorming te komen. De besturen zijn altijd bereid om met de (G)MR's, mochten zij daar behoefte aan hebben, in overleg te treden en mogelijke vragen te beantwoorden of bij hen levende zorgen te bespreken.

2.2 WIJZE WAAROP HET INTERN TOEZICHT ERBIJ IS EN WORDT BETROKKEN

Formele rol intern toezicht

De toezichthouders hebben als primaire verantwoordelijkheid om erop toe te zien of het gevoerde beleid goed is voor de organisatie, voor de regionale samenleving en voor de leerlingen waarvan dit dienend is. Vanuit dit perspectief dient het intern toezicht goedkeuring te geven aan het voorgenomen besluit, de FER en het definitieve besluit tot fusie.

Situatieschets

VPCOB kent een AB-DB bestuursmodel. Hierbij is het DB het dagelijks bestuur en het AB (algemeen bestuur) het toezichthoudend bestuur. Het besluit om te fuseren wordt door het DB genomen en vervolgens goedgekeurd door het AB.

De bestuursoverdracht is niet genoemd in de statuten (artikel 11 lid 4) onder de besluiten die de voorafgaande schriftelijke machtiging van de algemene vergadering behoeven. Het kan echter zijn dat de algemene vergadering op grond van artikel 11 lid 5 aan het bestuur heeft meegedeeld (duidelijk omschreven en schriftelijk) dat de bestuursoverdracht een besluit is dat goedkeuring behoeft van de ALV.

De ALV is steeds tijdig en regelmatig geïnformeerd over de stappen die zijn gezet om te komen tot een bestuurlijke overdracht. De ALV heeft niet medegedeeld dat dit besluit hun goedkeuring behoeft.

CPOB kent een ‘two-tier’ model met een college van bestuur en een raad van toezicht. Het besluit omtrent deze bestuurlijke overdracht wordt genomen door het college van bestuur. De raad van toezicht keurt dit vervolgens goed.

Betrokkenheid intern toezicht

Het toezichthoudend bestuur van VPCOB en de leden van de raad van toezicht van CPOB zijn tijdig betrokken bij de voornemens van de besturen en daarna door de besturen op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen rondom de bestuurlijke overdracht. Zoals ook geldt voor de medezeggenschap, is ook met het AB van VPCOB gesproken over het voornemen om op zoek te gaan naar een partner om CBS Lingelaar aan over te dragen. CPOB heeft ook in deze fase hun raad van toezicht geïnformeerd over het voorgenomen traject. Voor de start van de onderzoeksfase is in beide organisaties met het intern toezicht gesproken over inhoudelijke en procedurele uitgangspunten voor het voornemen om te gaan fuseren. Na accordering van deze uitgangspunten door de intern toezichthouders aan beide zijden, zijn de bestuurders aan de slag gegaan met verdere uitwerking hiervan.

De toezichthoudende bestuursleden van VPCOB zijn ook aanwezig geweest bij de informatieavond voor het personeel.

2.3 WIJZE WAAROP PERSONEEL, OUDERS EN LEERLINGEN IS EN WORDT BETROKKEN

De medewerkers van CBS Lingelaar zijn gedurende het gehele proces van besturenfusie periodiek via de reguliere informatievoorzieningen geïnformeerd over de intentie tot besturenfusie en de voortgang van het proces om te komen tot een bestuursoverdracht per 1 januari 2024. Ook het personeel is voorafgaand aan de oriëntatiefase betrokken in de beslissing om op zoek te gaan naar een partner om de school aan over te dragen. Voor de start van de onderzoeksfase is er een personeelsbijeenkomst georganiseerd waarin het proces werd toegelicht.

CPOB heeft de directies vooral via de eigen kanalen, zoals tijdens DO-vergaderingen geïnformeerd. De ouders van CBS Lingelaar zijn geïnformeerd tijdens een speciaal belegde informatieavond en via de nieuwsbrieven van de school. In november 2023 heeft een ouderraadpleging ex artikel 15, lid 3 WMS plaatsgevonden. De leerlingen van CBS Lingelaar zijn niet apart geïnformeerd, anders dan dat hun ouders aan hen hierover hebben verteld.

2.4 WIJZE WAAROP EXTERNE BELANGHEBBENDEN ERBIJ ZIJN EN WORDEN BETROKKEN

De gemeenten: Buren, Culemborg, West Betuwe, Tiel en Zaltbommel zijn via het bestuurlijk overleg door de besturen op de hoogte gehouden van het proces om te komen tot deze bestuurlijke overdracht. Het college van B en W van West Betuwe is gevraagd om te adviseren over de voorgenomen bestuurlijke overdracht. Het advies van de gemeente wordt in hoofdstuk 7 van deze FER opgenomen.

Formele rol van de gemeenten

Het college van B en W dient een advies te geven over de wenselijkheid van de voorgenomen bestuurlijke overdracht. Dit advies is onderdeel van de FER.

Collega- schoolbesturen, het samenwerkingsverband Betuws Passend Onderwijs en samenwerkingspartners zijn door de bestuurders op de hoogte gesteld van het voornemen tot bestuursoverdracht. Daarnaast hebben beide besturen met diverse dienstverleners formele overeenkomsten, waaronder de accountant. Al deze betrokkenen worden na de formele besluitvorming (in elk geval) schriftelijk geïnformeerd over de bestuurlijke fusie. In reguliere bestuurlijke overleggen zal, indien gewenst, de fusie nader worden toegelicht.

HOOFDSTUK 3

GEVOLGEN VOOR PERSONEEL, OUDERS EN LEERLINGEN EN DE BORGING VAN DE MENSELIJKE MAAT

3.1 OMVANG EN ORGANISATIE VAN DE RECHTSPERSOON NA DE OVERDRACHT

Door de bestuursoverdracht van CBS Lingelaar van VPCOB naar CPOB krijgt de laatste er een school bij. CPOB heeft dan in totaal 17 scholen voor primair onderwijs met ruim 3400 leerlingen.

Kenmerken van CPOB zijn als volgt:

- CPOB kent de stichting als rechtsvorm.
- De functies van intern toezicht en uitvoerend bestuur zijn gescheiden in een 'two-tier' model, te weten een college van bestuur en een raad van toezicht.
- Toezichthouders concentreren zich op de toetsing van de kwaliteit van het bestuur en de besturing (als toezichthouder, werkgever en klankbord). Het bestuur draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs.
- Het cvb geeft richting (strategie), ontwikkelt beleid (om strategie om te zetten in beleidskaders) en stuurt de schooldirecties aan. De directies zijn inhoudelijk betrokken bij de totstandkoming van de kaders.
- Het stichtingskantoor heeft volledig geprofessionaliseerde teams. De teams met specialisten worden aangestuurd door het college van bestuur. Het bestuurscentrum ondersteunt de scholen in het realiseren van hun onderwijs en adviseert de schooldirecties over de respectievelijke deelterreinen van beleid.
- De directies op de scholen zijn verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit en het welzijn van het personeel en de leerlingen op de eigen scholen. Daarnaast hebben ze een stichtingsbrede verantwoordelijkheid voor het doorvoeren en realiseren van de organisatiestrategie binnen de scholen. Ten slotte zijn ze verantwoordelijk dat de scholen hun bedrijfsvoering binnen de gestelde (jaarlijkse) kaders uitvoeren. Zij behartigen de belangen van de gehele stichting én de individuele scholen en leveren hiervoor een actieve bijdrage aan het kadervormende beleid.

Met beide (G)MR's worden afspraken gemaakt over effectieve structuren voor wat betreft medezeggenschap. CPOB heeft uiteraard een GMR. De MR van CBS Lingelaar blijft ook bestaan. Bij vacatureruimte in de GMR kunnen personeelsleden/ouders van CBS Lingelaar zich ook verkiesbaar stellen voor een plek in de GMR van CPOB.

3.2 GEVOLGEN VAN DE OVERRACHT VOOR OVERZICHTELIJKHEID OP LOCATIENIVEAU

Op locatieniveau (i.e. op niveau van de scholen) treden geen veranderingen op. Met de bestuursoverdracht wordt ingezet op het waarborgen van het zelfstandig kunnen functioneren en de eigenheid en kwaliteit van het aanbod van alle scholen. Er treedt geen wijziging op in de bereikbaarheid van de scholen voor personeel, leerlingen en ouders.

3.3 GEVOLGEN VAN DE OVERDRACHT VOOR DE BETROKKENHEID VAN PERSONEEL, LEERLINGEN EN OUDERS

Voor het personeel, de ouders en leerlingen zijn er geen gevolgen als het gaat om de betrokkenheid. De huidige inspraakorganen blijven immers bestaan, zijnde de medezeggenschapsraden. Het personeel heeft inspraak in de eigen schoolontwikkeling en kan via de reguliere inspraakorganen (teamvergaderingen en vergaderingen van de MR) inspraak blijven houden in de koers en kwaliteit van de school. Dit geldt mutatis mutandis ook voor de ouders.

Medezeggenschap

Door de bestuursoverdracht krijgt CPOB 17 scholen, waarbij de inrichting van de GMR zorgvuldig is vastgesteld en afgestemd. De medezeggenschapsraden op de scholen blijven uiteraard bestaan. Voor hen verandert er niets ten opzichte van de huidige situatie.

3.4 GEVOLGEN VOOR DE VOORZIENINGEN

Het aanbod en de bereikbaarheid van voorzieningen en faciliteiten in brede zin veranderen als gevolg van de fusie niet. De medewerkers van CBS Lingelaar zullen gaan profiteren van de ondersteuning van de beleidsmedewerkers van het bestuurscentrum op het terrein van personeel, financiën, kwaliteitszorg, ICT en huisvesting. Doel hiervan is om enerzijds een kwaliteitsverbetering te bewerkstelligen, anderzijds om de schooldirecteuren te ontzorgen.

3.5 GEVOLGEN VOOR DE ARBEIDSVOORWAARDEN EN HET PERSONEELSBELEID

Op het gebied van personeel zien wij geen belemmering voor deze bestuurlijke overdracht. Door krachten te bundelen zien wij juist kansen en een effectieve meerwaarde. CPOB is en blijft een aantrekkelijke werkgever, werkgelegenheid wordt behouden, alle medewerkers kunnen zich ontwikkelen door expertise op te bouwen en kennis uit te wisselen. De professionaliteit zal voor CBS Lingelaar toenemen. Ook biedt de overdracht mogelijkheden voor doorstroom en carrièreperspectieven. Zodoende bundelen we onze inzet en levert de bestuursoverdracht ook een bijdrage aan het tegengaan van het lerarentekort.

Een belangrijk gevolg van de bestuursoverdracht is dat alle personeelsleden een benoeming bij CPOB krijgen, met behoud van hun huidige rechtspositie/arbeidsvoorwaarden. Wettelijk is gegarandeerd dat de personeelsleden die op de overdrachtsdatum bij VPCOB in dienst zijn voor onbepaalde tijd, op basis van de Wet primair onderwijs (WPO) mee overgaan met behoud van hun rechtspositie (salaris(perspectief), diensttijd en pensioenaanspraken). Een bestuursoverdracht is geen grond voor beëindiging van het dienstverband. Wel kan het moment van overdracht samenvallen met de afloop van tijdelijke dienstverbanden.

Wettelijk gezien betreft deze bestuursoverdracht een 'overgang van onderneming'. Aangezien alle rechten en plichten mee overgaan is er dus geen sprake van een nieuw dienstverband. Alleen de naam van de werkgever wijzigt. Juridisch gezien hoeft hier geen nieuwe akte van benoeming voor te komen. Een brief om de werknemers te informeren over hun nieuwe werkgever is voldoende. De oude akte van benoeming, met alle rechten en plichten behorende bij het dienstverband, wordt overgenomen door de nieuwe werkgever. Bij wijziging van het bestaande dienstverband krijgen medewerkers uiteraard wel een nieuwe akte van benoeming.

Daarnaast bestaan er tussen de twee besturen verschillen op het gebied van personeelsbeleid, maar er zijn meer overeenkomsten dan verschillen. Deze heeft de stuurgroep op hoofdlijnen in kaart gebracht. Op onderwerpen waar er verschillen zijn, is CPOB-beleid leidend. Daar waar het CPOB-beleid belemmerend werkt t.a.v. de bestaande arbeidsvoorwaarden van de medewerkers van CBS Lingelaar, worden individuele afspraken gemaakt.

HOOFDSTUK 4

EFFECTEN VAN DE OVERDRACHT OP KEUZEVRIJHEID, DIVERSITEIT EN BEREIKBAARHEID

4.1 EFFECTEN VAN DE OVERDRACHT OP DE KEUZEVRIJHEID

De bestuursoverdracht heeft geen gevolgen voor de keuzevrijheid voor ouders. Sterker nog, de bestuursoverdracht borgt het primair onderwijsaanbod in de regio voor de langere termijn. De vrijheid in de keuze hoe invulling wordt gegeven aan de brede identiteit en de pedagogisch-didactische aanpak blijft op de school hetzelfde. Hiermee is er ook na de bestuursoverdracht nog steeds een reële keuze voor ouders om passend bij hun onderwijsbehoefte te kiezen voor een school van een bepaalde signatuur en onderwijsprofiel.

4.2 EFFECTEN VAN DE OVERDRACHT OP DE DIVERSITEIT

Deze besturenfusie betekent dat divers en inclusief onderwijs, ontstaan vanuit de christelijke denominatie, zo duurzaam mogelijk wordt behouden en geborgd. Hiermee wordt ook voor de langere termijn voorzien in kwalitatief goed primair onderwijs, dat voorziet in een duidelijke behoefte.

4.3 EFFECTEN VAN DE OVERDRACHT OP DE SPREIDING VAN ONDERWIJSVOORZIENINGEN IN DE REGIO

De besturenfusie heeft geen gevolgen voor de spreiding, bereikbaarheid en daarmee de toegankelijkheid van onderwijsvoorzieningen. Het huidige scholenbestand blijft immers gehandhaafd.

HOOFDSTUK 5

KOSTEN EN BATEN VAN DE OVERDRACHT

5.1 FINANCIËLE KOSTEN EN BATEN

Om de financiële gevolgen van de samenvoeging van de twee besturen in beeld te brengen, is het van belang om eerst de basis van het financiële vertrekpunt in beeld te hebben. Hierbij gaat het om de ontwikkeling van de leerlingenaantallen voor de middellange en lange termijn. In onderstaande tabel wordt op basis van de gegevens zoals nu beschikbaar bij DUO een projectie weergegeven tot en met 2042.

Tabel 1: Prognose leerlingenaantallen lange termijn

	Telling	Prognose																			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
VPCO	78	79	78	74	76	77	80	83	86	88	90	92	95	99	101	100	105	106	109	108	112
CPOB	3340	3375	3377	3467	3490	3544	3598	3680	3741	3835	3955	4049	4161	4273	4379	4475	4545	4605	4659	4707	4736
Samen	3418	3454	3455	3541	3566	3620	3678	3763	3827	3924	4045	4141	4256	4372	4481	4575	4650	4711	4767	4815	4848

Hierbij is niet zozeer van belang of de prognose tot op enkele leerlingen nauwkeurig juist is, maar eerder of er belangrijke toekomstige trendmatigheden kunnen worden onderscheiden. Inderdaad zijn er op hoofdlijnen trendmatige ontwikkelingen zichtbaar, namelijk een stijging in leerlingaantallen van beide organisaties.

Met dit beeld als achtergrond zijn vervolgens de jaarrekeningen van 2021 en 2022 als ook het meerjarenperspectief 2023 tot en met 2025 als vertrekpunt genomen. Hierbij is primair uitgegaan van de eigen actuele prognoses en meerjarenprojecties van beide besturen.

Tabel 2: Meerjarenprojectie VPCOB Beesd

Begroting VPCO Beesd		realisatie	realisatie	Prognose	Prognose	prognose
		2021	2022	2023	2024	2025
Baten						
	Rijksbijdrage	€ 675.188	€ 696.573	€ 720.000	€ 720.000	€ 720.000
	Overige overheidsbijdragen	€ 5.640	€ 6.080	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
	Overige Baten	€ 69.715	€ 24.492	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
	Totaal baten	€ 750.543	€ 727.145	€ 747.500	€ 747.500	€ 747.500
Lasten						
	Personeelslasten	€ 592.662	€ 676.070	€ 620.000	€ 620.000	€ 620.000
	Afschrijvingen	€ 15.685	€ 21.877	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Huisvestingskosten	€ 46.739	€ 54.745	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000
	Overige lasten	€ 57.627	€ 69.592	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
	Totaal lasten	€ 712.713	€ 822.284	€ 770.000	€ 770.000	€ 770.000
	Saldo gewone bedrijfsvoering	€ 37.830	-€ 95.139	-€ 22.500	-€ 22.500	-€ 22.500
	Saldo financiële baten en lasten	-€ 1.680	-€ 1.308	-€ 1.500	-€ 1.500	-€ 1.500
	Totaal resultaat	€ 36.150	-€ 96.447	-€ 24.000	-€ 24.000	-€ 24.000

Tabel 3: Meerjarenprojectie CPOB

Begroting CPOB	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Baten						
Rijksbijdragen	€ 25.738.577	€ 27.864.326	€ 26.192.983	€ 25.674.333	€ 25.294.184	€ 25.516.509
Overige overheidsbijdragen	€ 446.598	€ 513.200	€ 422.385	€ 425.395	€ 427.395	€ 429.395
Overige baten	€ 401.463	€ 602.468	€ 222.448	€ 230.650	€ 236.601	€ 244.370
Totale baten	€ 26.586.638	€ 28.979.993	€ 26.837.816	€ 26.330.378	€ 25.958.180	€ 26.190.274
Lasten						
Personele lasten	€ 21.297.012	€ 22.948.486	€ 22.695.045	€ 22.326.282	€ 22.000.055	€ 22.134.991
Afschrijvingen	€ 627.170	€ 712.223	€ 623.643	€ 607.676	€ 598.320	€ 589.753
Huisvestingslasten	€ 1.934.945	€ 1.734.301	€ 2.042.394	€ 2.058.899	€ 2.125.770	€ 2.177.409
Overige instellingslasten	€ 1.444.811	€ 1.722.649	€ 1.724.141	€ 1.632.741	€ 1.501.428	€ 1.518.891
Totale lasten	€ 25.303.938	€ 27.117.660	€ 27.085.223	€ 26.625.598	€ 26.225.573	€ 26.421.044
Saldo gewone bedrijfsvoering	€ 1.282.700	€ 1.862.333	-€ 247.407	-€ 295.220	-€ 267.393	-€ 230.770
Saldo financiële baten en lasten	€ 24.433	€ 3.742	€ 24.000	€ 20.000	€ 15.000	€ 10.000
Resultaat operationele bedrijfsvoering	€ 1.307.133	€ 1.020.948	-€ 223.407	-€ 275.220	-€ 252.393	-€ 220.770
Resultaat NPO		€ 955.375	-€ 195.275	-€ 766.395	-€ 780.254	€ 0
Resultaat Strategie en Innovatie	-€ 201.532	-€ 110.247	-€ 338.824	-€ 235.050	-€ 232.044	-€ 113.326
Resultaat Totaal	€ 1.105.601	€ 1.866.076	-€ 757.506	-€ 1.276.665	-€ 1.264.691	-€ 334.096

Van belang is om naast de exploitatieve ontwikkeling ook de vermogenspositie, de liquiditeit als ook de rentabiliteit en de te verwachten ontwikkeling daarin in beeld te krijgen en te kunnen beoordelen.

Hiervoor zijn de meerjarenbalansprojecties van beide besturen belangrijk.

Tabel 4: Meerjarenbalans VPCOB Beesd

Balans VPCO Beesd	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Activa					
Materiele vaste activa	€ 105.555	€ 104.999	€ 90.000	€ 75.000	€ 75.000
Financiële vaste activa	€ 10.412	€ 10.412	€ 10.412	€ 10.412	€ 10.412
Totaal vaste activa	€ 115.967	€ 115.411	€ 100.412	€ 85.412	€ 85.412
Vorderingen	€ 39.724	€ 22.650	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Liquide middelen	€ 525.664	€ 491.756	€ 388.406	€ 269.970	€ 163.762
Totaal vlottende activa	€ 565.388	€ 514.406	€ 413.406	€ 294.970	€ 188.762
Totaal activa	€ 681.355	€ 629.817	€ 513.818	€ 380.382	€ 274.174
Passiva					
Algemene reserve	€ 7.212	€ 7.212	€ 7.212	€ 7.212	€ 7.212
Bestemmingsreserve publiek	€ 142.569	€ 50.301	€ 50.301	€ 50.301	€ 50.301
Bestemmingsreserve privaat	€ 367.117	€ 362.939	€ 278.939	€ 145.503	€ 146.661
Totaal eigen vermogen	€ 516.898	€ 420.452	€ 336.452	€ 203.016	€ 204.174
Voorzieningen	€ 106.285	€ 107.366	€ 107.366	€ 107.366	€ 0
Kortlopende schulden	€ 58.171	€ 101.999	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
Totaal overige passiva	€ 164.456	€ 209.365	€ 177.366	€ 177.366	€ 70.000
Totaal passiva	€ 681.354	€ 629.817	€ 513.818	€ 380.382	€ 274.174

Tabel 5: Meerjarenbalans CPOB

Balans CPOB	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Activa				
Materiële vaste activa	€ 3.921.512	€ 3.658.055	€ 3.343.501	€ 3.098.551
Financiële vaste activa	€ 911.958	€ 911.958	€ 611.958	€ 311.958
Totale vaste activa	€ 4.833.470	€ 4.570.013	€ 3.955.459	€ 3.410.509
Vorderingen	€ 461.917	€ 464.511	€ 459.511	€ 454.511
Liquide middelen	€ 10.962.164	€ 9.899.589	€ 9.079.096	€ 9.046.193
Totale vlottende activa	€ 11.424.081	€ 10.364.100	€ 9.538.607	€ 9.500.704
Totaal activa	€ 16.257.551	€ 14.934.113	€ 13.494.066	€ 12.911.213
Passiva				
Algemene reserve	€ 5.467.154	€ 5.191.934	€ 4.939.541	€ 4.718.771
Bestemmingsreserve publiek	€ 2.616.640	€ 1.736.246	€ 840.014	€ 795.773
Bestemmingsreserve privaat	€ 1.557.205	€ 1.436.155	€ 1.320.089	€ 1.320.089
Totaal eigen vermogen	€ 9.640.999	€ 8.364.335	€ 7.099.644	€ 6.834.633
Voorzieningen	€ 3.259.255	€ 3.212.481	€ 3.037.125	€ 2.719.283
Kort lopende schulden	€ 3.357.297	€ 3.357.297	€ 3.357.297	€ 3.357.297
Totaal overige passiva	€ 6.616.552	€ 6.569.778	€ 6.394.422	€ 6.076.580
Totaal passiva	€ 16.257.551	€ 14.934.113	€ 13.494.066	€ 12.911.213

Bij samenvoeging leidt dit tot de volgende tabellen.

Tabel 6: meerjarenprojectie gezamenlijk

Begroting CPOB+ VPCO gezamenlijk	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Baten					
Rijksbijdrage	€ 26.413.765	€ 28.560.899	€ 26.912.983	€ 26.394.333	€ 26.014.184
Overige overheidsbijdragen	€ 452.238	€ 519.280	€ 424.885	€ 427.895	€ 429.895
Overige Baten	€ 471.178	€ 626.960	€ 247.448	€ 255.650	€ 261.601
Totaal baten	€ 27.337.181	€ 29.707.138	€ 27.585.316	€ 27.077.878	€ 26.705.680
Lasten					
Personeelslasten	€ 21.889.674	€ 23.624.556	€ 23.315.045	€ 22.946.282	€ 22.620.055
Afschrijvingen	€ 642.855	€ 734.100	€ 643.643	€ 627.676	€ 618.320
Huisvestingskosten	€ 1.981.684	€ 1.789.046	€ 2.097.394	€ 2.113.899	€ 2.180.770
Overige lasten	€ 1.502.438	€ 1.792.241	€ 1.799.141	€ 1.707.741	€ 1.576.428
Totaal lasten	€ 26.016.651	€ 27.939.944	€ 27.855.223	€ 27.395.598	€ 26.995.573
Saldo gewone bedrijfsvoering	€ 1.320.530	€ 1.767.194	-€ 269.907	-€ 317.720	-€ 289.893
Saldo financiële baten en lasten	€ 22.753	€ 2.434	€ 22.500	€ 18.500	€ 13.500
Resultaat Totaal	€ 1.141.751	€ 1.769.629	-€ 781.506	-€ 1.300.665	-€ 1.288.691

Tabel 7: meerjarenbalans gezamenlijk

Balans	CPOB+VPCO Beesd gezamenlijk	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Activa				
	Materiele vaste activa	€ 4.011.512	€ 3.733.055	€ 3.418.501
	Financiële vaste activa	€ 922.370	€ 922.370	€ 622.370
	Totaal vaste activa	€ 4.933.882	€ 4.655.425	€ 4.040.871
	Vorderingen	€ 486.917	€ 489.511	€ 484.511
	Liquide middelen	€ 11.350.570	€ 10.169.559	€ 9.242.858
	Totaal vlottende activa	€ 11.837.487	€ 10.659.070	€ 9.727.369
	Totaal activa	€ 16.771.369	€ 15.314.495	€ 13.768.240
Passiva				
	Algemene reserve	€ 5.474.366	€ 5.199.146	€ 4.946.753
	Bestemmingsreserve publiek	€ 2.666.941	€ 1.786.547	€ 890.315
	Bestemmingsreserve privaat	€ 1.836.144	€ 1.581.658	€ 1.466.750
	Totaal eigen vermogen	€ 9.977.451	€ 8.567.351	€ 7.303.818
	Voorzieningen	€ 3.366.621	€ 3.319.847	€ 3.037.125
	Kortlopende schulden	€ 3.427.297	€ 3.427.297	€ 3.427.297
	Totaal overige passiva	€ 6.793.918	€ 6.747.144	€ 6.464.422
	Totaal passiva	€ 16.771.369	€ 15.314.495	€ 13.768.240

Beide organisaties laten een teruggang zien in geprognostiseerd resultaat. Als gevolg hiervan neemt ook het eigen vermogen af. Deze ontwikkeling is het gevolg van:

1. De systematiek rondom de NPO-middelen met een effect op de jaren 2024 en 2025
2. En het terugdringen van bovenmatige reserves

Ondanks deze negatieve resultaten en een teruggang van het eigen vermogen van de nieuwe organisatie is er nog voldoende eigen reserve en is dit ook geen reden tot zorg.

Om tot een goed overzicht en een goede beoordeling van het totaalbeeld te kunnen komen, zijn de kengetallen die kunnen worden afgeleid uit de beide jaarverslagen over 2022 als ook uit de beide meerjarenprojecties en geprognosticeerde meerjarenbalansen in de volgende tabel samengevat en weergegeven.

Het gaat hier om calculaties voor een samenvoeging met ongewijzigd beleid, ofwel er is buiten de 'optelsom' nog niets in de (nieuwe) organisatie aangepast. Dit is dus nog de *beleidsarme* benadering.

Tabel 8: Meerjaren kengetallen per bestuur en samen

	VPCO Beesd 2022	CPOB 2022	Samen 2023	Samen 2024	Samen 2025
Solvabiliteit ex voorz	66,7%	68,2%	74,8%	71,4%	68,1%
Liquiditeit qr	5,0%	3,3%	3,5%	3,1%	2,8%
rentabiliteit	-13,3%	0,03%	-7,8%	-15,2%	-17,6%
Weerstandsver. Ex MVA	45,3%	20,63%	22,10%	18,30%	14,90%

Vanuit tabel 8 kan, bij ongewijzigd beleid, voor de samengevoegde besturen de volgende analyse worden gemaakt:

-
1. De solvabiliteit is goed en blijft ook goed.
 2. De liquiditeit is goed en blijft ook goed.
 3. De rentabiliteit is bij VPCOB sterk negatief. De hoge personele lasten en de investeringen in de aanstaande verhuizing en nieuwbouw zijn hier debet aan. Ook gezamenlijk is de rentabiliteit negatief en wordt tot 2025 steeds negatiever geprognostiseerd. Dit heeft te maken met de stevige lasten vanuit NPO die na 2025 wegvallen. Dit betekent dat de rentabiliteit ook zonder beleidsinterventies zal stijgen.
 4. Het weerstandsvermogen exclusief MVA (Materiële Vaste Activa) is goed en blijft ook goed.

Van belang is ook dat in de begrotingen en projecties sprake is van bepaalde aannames en/of oplossingsrichtingen. In het ene geval is bijvoorbeeld sprake van verwerking van het meest negatieve scenario inzake energielasten. In het andere geval is wellicht sprake van een taakstelling. Het behoeft geen betoog dat deze punten pas tijdens de realisatie hun *werkelijke* waarde zullen tonen. In dit kader kan bijvoorbeeld ook worden gedacht aan begrote personeelslasten (bijvoorbeeld flexibele schil) die vanwege een te krappe arbeidsmarkt niet (kunnen) worden gerealiseerd en dus het resultaat in positieve zin beïnvloeden.

Op grond van deze analyse is de conclusie gerechtvaardigd dat ook na samenvoeging de nieuwe organisatie, zelfs bij ongewijzigd beleid, financieel gezond zal zijn. De basis om ook op langere termijn gezond te kunnen blijven, is daarmee in beginsel aanwezig.

Randvoorwaarde daarbij is wel dat op betrekkelijk korte termijn, zeg: 1-2 jaar, een *beleidsrijkere*⁴ benadering gekozen wordt om de nieuwe organisatie ook voor de toekomst te laten renderen (*nulrendement*) en gezond te kunnen blijven houden.

Een beleidsrijkere benadering gaat uit van aanpassingen in organisatie en bedrijfsvoering.

Niet per sé gericht op verkleining en versmalling, wel gericht op meer mogelijkheden om personele inzet flexibeler te maken (*economies of scope*), om kostenbesparingen mogelijk te maken (*economies of scale*) en de slagkracht van het nieuwe collectief te vergroten (effectiviteit).

In dit kader is van belang dat er ook na de samenvoeging een bovenschoolse unit (stichtingskantoor) is. Tevens is er sprake van solidariteit tussen de scholen.

Dit betekent dat middelen aan de scholen worden toegekend nadat de middelen voor de bovenschoolse activiteiten uit de totaal beschikbare middelen zijn toegekend. Op deze wijze worden de bovenschoolse activiteiten op basis van een beleidsrijkere meerjarenplanning realiseerbaar zodat scholen bijvoorbeeld op grote dossiers zoals huisvesting en investeringen en op knelpunten tijdelijk of langer extra ondersteuning kunnen krijgen. Door bundeling van de krachten ontstaan hierin betere mogelijkheden. De nu nog bestaande verschillen, zijn eenvoudig te overbruggen.

Door continuering van de beheersing van met name de personele lasten en nauwkeurig sturen op de overige kosten, zoals de huisvestingskosten, lijkt een neutraal resultaat voor de meerjarentermijn haalbaar.

Voor CBS Lingelaar betekent dat dat er gekeken moet worden op welke manier de personeelslasten in verhouding te krijgen zijn t.o.v. het aantal leerlingen en het aantal groepen volgens de richtlijnen van CPOB. Op dit moment is er volgens deze richtlijnen een overformatie. Afgesproken is dat voor de komende jaren, t/m 1 augustus 2026, deze overformatie bekostigd wordt vanuit de eigen reserves van VPCOB Beesd, zodat dit via een natuurlijk verloop kan worden teruggebracht. De reservepositie die is

⁴ Beleidsrijker door actualisatie ten opzichte van de bestaande situatie.

weergegeven in tabel 4, biedt hier ook ruimte voor.

De geopolitieke situatie in de wereld heeft door onstabieleit veroorzaakt dat de energieprijzen onvoorspelbaar zijn geworden. Nauwkeurige monitoring en sturing zijn belangrijker dan ooit. Bundeling van inkoop en contractmanagement als ook andere bovenschoolse activiteiten kunnen hier aan bijdragen.

Door een bundeling van krachten wordt de nieuwe organisatie minder kwetsbaar op financieel gebied, kunnen risico's beter worden gespreid en ontstaan er nieuwe mogelijkheden voor efficiëntere en effectievere inzet van mensen en middelen.

Bij bovenstaande kengetallen en de duiding hiervan zijn een aantal kanttekeningen te plaatsen. Denk hierbij aan de zgn. 'eeuwigdurende vordering' op OCW, of een andere bekostigingsmethode. Deze zaken beïnvloeden de kengetallen, of maakt het vergelijk tussen jaren lastiger. Dit betreft echter de organisaties apart, en dus ook gezamenlijk waardoor ze ook geen effect hebben op het gefuseerde bestuur anders dan vóór de overdracht. Om deze reden zijn deze kanttekeningen verder niet uitgewerkt.

5.3. Financiële risico's

De financiële risico's zijn voor deze bestuursoverdracht beperkt. Sterker nog, door deze overdracht zal CBS Lingelaar minder kwetsbaar zijn voor zaken die van invloed zijn op de bedrijfsvoering. Denk hierbij aan stijgende kosten door toenemende energie- en brandstofprijzen.

Bovendien is het verstandig om de verhouding tussen personele kosten en materiele kosten te blijven monitoren. Hoewel DUO de cijfermatige kengetallen hieromtrent heeft laten vervallen, is het wel van belang om hier zicht op te houden om intern eventuele scheefgroei te kunnen voorkomen.

Deze verhouding zal de komende jaren onder druk blijven staan door de hogere inzet van met name Personeel op NPO- of vergelijkbare additionele programma's. Zoals al eerder aangegeven is het van belang om de personele overformatie op CBS Lingelaar terug te brengen binnen de vastgestelde marges van CPOB.

5.4 Niet-financiële kosten en baten

De beoogde niet-financiële baten zijn uitgewerkt in de overige hoofdstukken van de FER beschreven. Korthedshalve wordt daarnaar verwezen. Enkele punten van de meerwaarde en kansen van de bestuurlijke fusie die rechtstreeks betrekking hebben op de bedrijfsvoering:

- invulling geven aan het behoud en de continuïteit en spreiding van goed primair onderwijs in de regio
- versterken van continuïteit en weerbaarheid van bestuur en scholen
- meer mogelijkheden om bovenschools beleidsrijke inzet van mensen en middelen te kunnen realiseren

De hiervoor noodzakelijke niet-financiële kosten liggen voornamelijk in tijd, aandacht, inzet en begeleiding van de ontwikkeling van de nieuwe gefuseerde organisatie.

HOOFDSTUK 6

EVALUATIE VAN DE OVERDRACHT

Het samengaan van twee besturen in één bestuur, door middel van een bestuursoverdracht, moet altijd worden geëvalueerd. Overgaan naar de nieuwe situatie vraagt voor CBS Lingelaar om aanpassingsvermogen en tijd om te wennen aan de nieuwe structuren, mensen, rollen, verantwoordelijkheden en taken. We gaan immers van twee naar één organisatie. Daarom is het belangrijk om op vaste momenten te evalueren (PDCA): doen we (nog steeds) het goede? Dat geldt voor een deel voor de gehele organisatie: van het college van bestuur, de raad van toezicht en de (G)MR. Voor de medewerkers van CBS Lingelaar geldt dit uiteraard het meest. Zo kan het zijn dat de organisatie vlak na de fusiedatum een andere behoefte heeft dan wanneer al een tijdje in deze vorm wordt gewerkt. Dan is bijsturing nodig.

Het doel van deze bestuursoverdracht is het veilig stellen van kwalitatief goed Protestants-Christelijk onderwijs in Beesd voor de lange termijn. Hiermee denken we de leerlingen te dienen en het personeel verder te kunnen professionaliseren en meer loopbaanmogelijkheden te bieden. De bestuursoverdracht biedt voor de twee schoolbesturen de mogelijkheid om langdurig de gezamenlijk geformuleerde doelen ten behoeve van het onderwijs en werkgeverschap na te streven en vorm te geven. Het belangrijkste effect van de te maken keuzes moet zijn dat de kinderen dicht bij hun (t)huis, hun (dorps)school kunnen blijven bezoeken, die kwalitatief hoogwaardig onderwijs biedt. Scholen dienen continuïteit te waarborgen en moeten tevens onderwijsinhoudelijk en financieel goede resultaten laten zien. De bestuursoverdracht van CBS Lingelaar van VPCOB naar CPOB garandeert deze kwaliteit en continuïteit op de lange termijn.

De evaluatie van dit doel past binnen de PDCA cyclus van CPOB. CPOB kent een kwaliteitscyclus waarin bovengenoemde zaken periodiek voor alle scholen wordt gemonitord. De evaluatie van deze bestuurlijke overdracht zal daarom plaatsvinden tussen college van bestuur en de directie van CBS Lingelaar op meerdere momenten in het jaar, passend binnen de kwaliteitscyclus van CPOB.

HOOFDSTUK 7

ADVIES GEMEENTE

In overleg met de (G)MR-en is besloten om de gemeente West Betuwe om advies te vragen m.b.t. deze bestuursoverdracht. De overige gemeenten waarin CPOB actief is, ondervinden geen gevolgen van deze overdracht. West Betuwe is de gemeente waarin CBS Lingelaar actief is. Samen met de (G)MR-en vinden wij het belangrijk om hun advies mee te nemen en ook op te nemen in deze FER. De gemeente West Betuwe is, na mondelinge aankondiging, per brief geïnformeerd over het voorgenomen besluit tot bestuursoverdracht. Conform vereisten in de FER is aan het College van B&W om advies gevraagd. Onderstaand het positieve advies wat van de gemeente is ontvangen op....

Instemming medezeggenschapsorganen

Schriftelijke instemming van de (G)MR-en toevoegen